

**STOJIMO Į EUROPOS SĄJUNGĄ
KONFERENCIJA
– UKRAINA –**

**Briuselis, 2026 m. birželio 12 d.
(OR. en)**

AD 18/26

LIMITE

CONF-UA 2

STOJIMO DOKUMENTAS

Dalykas: EUROPOS SĄJUNGOS BENDROJI POZICIJA
– 1 grupė. Pagrindiniai principai

STOJIMO DERYBOS

Ukraina

ES BENDROJI POZICIJA

(Ukrainai pateikus derybinę poziciją AD 16/26 CONF-UA 1)

Derybų skyrių grupė: 1

Pagrindiniai principai

Įskaitant: „Demokratiškos institucijų veikimą“, „Viešojo administravimo reformą“, 23 skyrių „Teisminės institucijos ir pagrindinės teisės“, 24 skyrių „Teisingumas, laisvė ir saugumas“, „Ekonominiai kriterijai“, 5 skyrių „Viešieji pirkimai“, 18 skyrių „Statistika“, 32 skyrių „Finansų kontrolė“

Ši Europos Sąjungos pozicija grindžiama jos bendrąja pozicija, skirta Stojimo konferencijai su Ukraina (AD 9/24 CONF-UA 2); joje remiamasi Stojimo konferencijoje patvirtintais derybiniais principais, visų pirma:

- tuo, kad bet kuri Ukrainos arba ES pareikšta nuomonė dėl konkretaus derybų skyriaus nedarys poveikio pozicijai, kurios gali būti laikomasi dėl kitų skyrių;
- tuo, kad derybose dėl konkrečių skyrių pasiekti susitarimai, net jei jie yra daliniai, negali būti laikomi galutiniais tol, kol nėra pasiektas bendras susitarimas dėl visų skyrių,
- ir Derybų programos 5, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 50, 51 ir 52 punktuose nustatytais reikalavimais.

ES skatina Ukrainą toliau derinti savo teisės aktus su ES *acquis* ir tęsti jų veiksmingo įgyvendinimo bei vykdymo užtikrinimo procesą ir apskritai dar iki stojimo plėtoti ES politikai ir priemonėms kuo artimesnę politiką ir priemones.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad savo pozicijoje AD 16/26 CONF-UA 1 Ukraina pripažįsta 2026 m. birželio 3 d. galiojusią ES *acquis* pagal 1 grupę ir bus pasirengusi ją įgyvendinti ne vėliau kaip jos įstojimo į Europos Sąjungą dieną.

1. Demokratinių institucijų veikimas

ES pažymi, kad Ukraina savo konstitucinėje santvarkoje padėjo **demokratinės valstybės** pamatus ir prašo Ukrainos užtikrinti, kad demokratijos įtvirtinimo darbas būtų tęsiamas, nepaisant dėl karo padėties patiriamų suvaržymų. ES pažymi, kad teisinė ir institucinė sistema yra palankios demokratinių rinkimų rengimui. ES prašo Ukrainos patobulinti teisinę sistemą laikantis ESBO/ODIHR rekomendacijų, ES teisės aktų ir tarptautinių bei Europos standartų. ES palankiai vertina Ukrainos nuolatinės pastangas didinti atsparumą dezinformacijai ir užsienio vykdomam manipuliavimui informacija ir kišimuisi (FIMI) rinkimų metu. ES prašo Ukrainos toliau stiprinti skaidrią, pliuralistinę ir nepriklausomą žiniasklaidos aplinką, be kita ko, pakartotinai įvertinant „Telemaratoną“ ir laipsniškai jo atsisakant. Reikia šalinti kovos su neteisėtomis kampanijomis ir neteisėtu partijų finansavimu trūkumus ir užtikrinti didesnę skaidrumą ir veiksmingą priežiūrą didinant kampanijų ir partijų finansavimo reglamentavimo laikymąsi ir tikrinimą, supaprastinant ir sugriežtinant kontrolės funkcijas, atgrasomas sankcijas ir šalinant spragas, susijusias su trečiųjų šalių paramos teikėjų daromais pažeidimais.

ES pažymi, kad Ukrainos parlamentas ir toliau vykdo savo funkcijas, nors jo vykdoma vykdomosios valdžios priežiūra šiuo metu yra ribota. ES pabrėžia, kad Ukraina turėtų toliau didinti bendrą teisėkūros proceso skaidrumą, kokybę ir veiksmingumą, be kita ko, karo padėties metu. ES taip pat pažymi, kad parlamentas taip pat turėtų nustatyti tvirtą tarnybinės etikos sistemą, įskaitant parlamento narių elgesio kodeksą, ir veiksmingą apribojimų pasibaigus tarnybai stebėseną.

ES pabrėžia, kad iš esmės **pilietinės visuomenės organizacijoms** yra sukurta bendra, teisinė, reguliavimo ir institucinė sistema, tačiau reikalingi patobulinimai, siekiant užtikrinti pilietinei visuomenei palankią aplinką, visų pirma stiprinti mechanizmus, kuriais nuo grėsmių ir nederamo spaudimo saugomos pilietinės visuomenės organizacijos ir žmogaus teisių gynėjai, be kita ko, derinant teisės aktus su ES *acquis* strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo (SLAPP) srityje. ES pabrėžia, kad Ukraina turi užtikrinti, kad būtų įdiegti veiksmingi valstybės ir pilietinės visuomenės organizacijų bendradarbiavimo mechanizmai, įskaitant prasmingas konsultacijas su pilietine visuomene dėl teisėkūros ir politikos iniciatyvų.

2. Viešojo administravimo reforma

ES pažymi, kad Ukrainos viešojo administravimo reformos **strateginė programa** iš dalies yra suderinta su Europos standartais. ES taip pat pažymi, kad tinkamai įtvirtinti jos įgyvendinimo valdymo ir koordinavimo mechanizmai. ES pabrėžia, kad siekiant paspartinti reformas turėtų būti sustiprinti valstybės tarnybos gebėjimai ir užtikrintas reformų finansinis tvarumas.

ES pažymi, kad **politikos formavimo ir koordinavimo** srityje Ukraina yra iš dalies užtikrinusi suderinimą su Europos standartais. ES pabrėžia, kad Ukraina turi atnaujinti savo reguliavimo sistemą ir patobulinti informacija grindžiamo politikos formavimo ir teisės aktų rengimo standartus ir užtikrinti veiksmingas ir įtraukias viešas konsultacijas.

ES pažymi, kad **valstybės tarnybos ir žmogiškųjų išteklių valdymo** srityje Ukraina yra iš dalies užtikrinsi suderinimą su Europos standartais. ES prašo Ukrainos tęsti valstybės tarnybos reglamentavimo sistemos suderinimą su nuopelnų, skaidrumo ir sąžiningumo principais atrankos ir įdarbinimo procedūrų srityje. Turėtų būti sugrąžintas ir toliau tobulinamas nuopelnais grindžiamas ir skaidrus įdarbinimas konkurso būdu valstybės tarnyboje, tinkamai atsižvelgiant į saugumo padėtį. ES pabrėžia, kad, siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui, reikia rinkti ir stebėti duomenis apie atleidimo iš darbo motyvus, taip pat apie laikinųjų sutarčių skaičių ir kategorijas. ES primena, kad siekiant užtikrinti skaidrią, konkurencingą ir teisingą atlyginimų sistemą reikia užbaigti valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistemos reformą, grindžiamą pareigybių klasifikavimu. ES pabrėžia, kad visose viešojo administravimo įstaigose turėtų būti daroma pažanga žmogiškųjų išteklių valdymo skaitmeninimo srityje ir tas skaitmeninimas turėtų būti plečiamas.

ES pažymi, kad Ukrainos **organizacinė ir atskaitomybės** sistema yra iš dalies suderinta su Europos standartais. ES prašo Ukrainos patobulinti ministerijų vidaus organizacinę struktūrą, atskaitomybę ir veiklos stebėsenos mechanizmus, taikomus tarp priežiūros ir pavaldžių įstaigų. ES taip pat prašo Ukrainos suderinti savo teisės aktus su Administracinių procedūrų įstatymu ir užtikrinti, kad nebūtų nustatyta nepagrįstų to įstatymo taikymo išimčių. ES pabrėžia, kad turėtų būti užtikrintas visapusiškas Administracinių procedūrų įstatymo įgyvendinimas ir jo stebėseną. ES taip pat prašo Ukrainos toliau daryti pažangą įgyvendinant decentralizacijos reformą.

ES pažymi, kad Ukrainos **paslaugų teikimo** sistema yra labai gerai suderinta su Europos standartais. ES prašo Ukrainos toliau plėtoti administracinių paslaugų centrų tinklą užtikrinant lengvesnę prieigą asmenims su negalia ir specialiųjų poreikių turintiems asmenims. ES prašo Ukrainos užtikrinti tolesnį teisės aktų derinimą su ES *acquis* šioje srityje.

ES pažymi, kad Ukraina yra įdiegusi patikimą **viešųjų finansų valdymo** teisinę ir institucinę sistemą. ES pabrėžia, jog svarbu, kad Ukraina toliau gerintų teisės aktų įgyvendinimą. ES prašo Ukrainos toliau tobulinti vidutinės trukmės laikotarpio biudžeto sistemą ir viešųjų išlaidų kokybę, visų pirma patobulinant išlaidų peržiūrų metodiką ir atliekant metines valstybės biudžeto išlaidų peržiūras. ES prašo Ukrainos stiprinti fiskalinės rizikos stebėseną, visų pirma tobulinant fiskalinės rizikos, susijusios su viešosiomis investicijomis, valstybės valdomomis įmonėmis ir vietos biudžetais, vertinimo metodiką. ES prašo Ukrainos toliau stiprinti viešųjų investicijų valdymą laikantis Viešųjų investicijų valdymo reformos veiksnių gairių ir prie jų pridėto veiksnių plano. ES ragina Ukrainą didinti biudžeto proceso skaidrumą ir priežiūrą, visų pirma užtikrinant, kad visų valdžios subsektorių fiskaliniai duomenys laiku ir reguliariai būtų pateikiami viešai, plečiant vidutinės trukmės biudžeto planavimo aprėptį įtraukiant valdžios sektorių ir įsteigiant nepriklausomą fiskalinę instituciją.

3. 23 skyrius. Teisminės institucijos ir pagrindinės teisės

ES pabrėžia, kad Ukrainos teisinė ir institucinė sistema yra iš dalies suderinta su ES *acquis* ir atitinkamais Europos standartais **teisminių institucijų veikimo** srityje. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos planą toliau stiprinti savo teismų ir prokuratūros valdymo įstaigų nepriklausomumą ir gebėjimus, nuopelnais grindžiamą narių atranką, supaprastinti teisminių institucijų valdymą, gerinti teismų valdymą ir didinti išteklius, konsoliduoti atskaitomybę ir sąžiningumą visais lygmenimis, užtikrinti teisę kreiptis į teismą ir teisingumo kokybę, taip pat užtikrinti veiksmingą teisingumo vykdymą laikantis ES *acquis* ir Europos standartų.

ES palankiai vertina Ukrainos pažangą skatinant teisminių institucijų **nepriklausomumą ir nešališkumą**. ES teigiamai vertina Ukrainos planus toliau stiprinti teisingumo institucijų atsparumą vidaus ir išoriniam kišimuisi. ES susirūpinusi atkreipia dėmesį į pastarojo meto įvykius, dėl kurių kyla pavojus, gali būti pakenkta teismų reformos pažangai, visų pirma į tai, kad vėluojama paskirti kandidatus į neseniai vėl pradėjusias veikti institucijas. Būsima veiksmis Ukraina turi toliau stiprinti teismų ir prokuratūros valdymo bei savivaldos įstaigų nepriklausomumą, sąžiningumą, statusą ir gebėjimus, taip pat optimizuoti teisminių institucijų valdymą ir teismų valdymo sistemą, taip pat prokuratūrą. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos įsipareigojimą užtikrinti atsiktinio bylų paskirstymo prokuratūroje sistemą, grindžiamą aiškiais ir objektyviais kriterijais, ir toliau tobulinti tokią sistemą teismuose. ES pabrėžia, jog svarbu, kad Ukraina dėtų nuolatinę pastangą stiprinti bendrosios kompetencijos teismų, aukščiausiojo Teismo ir Konstitucinio Teismo teisėjų bei prokurorų ir Valstybinės teismų administracijos nepriklausomumą, įskaitant didelį sąžiningumą, skaidrumą ir nuopelnais grindžiamus standartus vykdant atrankos ir skyrimo procedūras ir tolesnį jų tobulinimą. Šiuo tikslu ES pabrėžia prasmingo tarptautinių partnerių paskirtų nepriklausomų ekspertų laikino dalyvavimo dabartinėse ir būsimoje atrankos procedūrose svarbą. Ukraina turi depolitizuoti generalinio prokuroro poziciją, be kita ko, užtikrindama, kad atrankos ir atleidimo iš darbo procedūros būtų objektyvesnės, skaidresnės ir labiau pagrįstos nuopelnais, atsižvelgiant į Europos standartus. Ukraina taip pat turėtų pagerinti teisėjų nušalinimo sistemą, kad ji būtų suderinta su Europos standartais.

ES pažymi, kad Ukraina gerokai sustiprino savo teisinę ir institucinę **atskaitomybės** sistemą. ES teigiamai vertina tai, kad Ukraina toliau gerai įgyvendina teisėjų tikrinimo procesą ir prokurorų atestavimą. Tačiau, norint pasiekti apčiuopiamų rezultatų, tikrinimo ir atestavimo procesą būtina paspartinti. ES pabrėžia, kad Ukraina turi toliau stiprinti korupcijos prevencijos priemones teisminėse institucijose, visų pirma tobulinant teisėjų sąžiningumo deklaracijų ir patikrinimų sistemą. ES taip pat pažymi, kad reikia toliau tobulinti teisėjams ir prokurorams taikomą drausminę sistemą, be kita ko, spręsti neišnagrinėtų drausminių bylų problemą, stiprinti drausmines priemones ir jų vykdymo užtikrinimą, taip pat stiprinti Generalinę inspekciją prokuratūroje.

ES atkreipia dėmesį į Ukrainos pastangas gerinti teisingumo **kokybę**, be kita ko, gerinant teisinę ir institucinę teisėjų ir prokurorų atrankos sistemą, tačiau vis dar reikia spręsti didelio teisėjų ir pagalbinių darbuotojų trūkumo problemą. Finansinių ir žmogiškųjų išteklių trūkumas daro neigiamą poveikį teismų sistemos kokybei ir veiksmingumui. Reikia pradėti taikyti veiksmingą periodinę teisėjų ir prokurorų veiklos rezultatų vertinimo sistemą, grindžiamą aiškiais ir objektyviais kriterijais. ES prašo Ukrainos didinti teisingumo sistemos **veiksmingumą**, daugiausia dėmesio skiriant susikaupusių neišnagrinėtų bylų ir jurisprudencijos nepakankamo vienodumo problemai spręsti, taip pat daryti pažangą savo skaitmenizacijos sistemos srityje. ES pabrėžia, kad svarbu skubiai įsteigti naują administracinę teisumą, kuris nagrinėtų bylas prieš nacionalines valstybines agentūras ir užtikrinti visišką jo veikimą, atlikus patikimą atrankos procedūrą, kurioje prasmingai dalyvautų tarptautinių partnerių paskirti nepriklausomi ekspertai. ES taip pat pabrėžia, kad reikia reformuoti advokatūrą ir Nacionalinę teisėjų mokyklą, užtikrinant prasmingą tarptautinių partnerių paskirtų nepriklausomų ekspertų dalyvavimą, suderinti teisėjų ir prokurorų mokymą su Europos standartais, be kita ko, nustatant skaidrią ir nuopelnais grindžiamą atrankos į Nacionalinę teisėjų mokyklą procedūrą ir modernizuojant jos mokymo programas, dėstymą, poreikių vertinimą ir vertinimo metodus, taip pat daryti pažangą vykdant teisinio išsilavinimo reformą, be kita ko, instituciškai atskiriant teisinį išsilavinimą nuo teisėsaugos pareigūnų mokymo. Ukraina taip pat turėtų patobulinti teisės aktus dėl Konstitucinio Teismo procedūros, atsižvelgdama į Venecijos komisijos rekomendacijas, imtis sisteminių priemonių, kad pagerintų nacionalinių teismų ir Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų vykdymą, be kita ko, peržiūrėdama teisėkūros moratoriumus ir užtikrindama tinkamą duomenų apie vykdymo užtikrinimą rinkimą, ir išplėsti alternatyvaus ginčų sprendimo sistemą bei toliau plėtoti teisinę pagalbą.

ES pabrėžia, kad Ukraina turi padaryti apčiuopiamą pažangą nacionaliniu lygmeniu kovodama su nebaudžiamumu už sunkiausias tarptautinius nusikaltimus, visų pirma Ukrainos teisinėje sistemoje toliau įgyvendindama Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto nuostatas ir užtikrindama tvarią pažangą siekiant svarių rezultatų vidaus tyrimų, baudžiamojo persekiojimo ir apkaltinamųjų nuosprendžių už sunkiausias tarptautinius nusikaltimus srityse.

ES pažymi, kad Ukrainos **kovos su korupcija** teisinė ir institucinė sistema laipsniškai tobulėjo ir yra iš dalies yra suderinta su ES *acquis*. ES pabrėžia, kad reikia toliau iš esmės tobulinti tiek prevencines, tiek represines priemones. ES aiškiai pabrėžia, kad specializuotų kovos su korupcija institucijų ir kitų atitinkamų institucijų nepriklausomumas ir veiksmingumas turi būti užtikrintas toliau stiprinant jų gebėjimus ir įgaliojimus. ES taip pat pabrėžia, kad Ukraina turi išplėsti Ukrainos nacionalinio kovos su korupcija biuro jurisdikciją, kad ji apimtų visas didelės rizikos viešąsias pareigas, įskaitant Prezidento biuro vadovybę, sričių administracijų vadovus ir kt., ir suteikti Specializuotai kovos su korupcija prokuratūrai (SAPO) veiklos pajėgumus ir būtinus įgaliojimus pradėti baudžiamąjį procesą prieš parlamento narius be generalinio prokuroro pritarimo. ES prašo Ukrainos toliau stiprinti korupcijos prevencijos sistemą tiek centriniu, tiek vietos lygmenimis, be kita ko, taikant tikslines kovos su korupcija priemones. ES taip pat prašo Ukrainos nuolat įgyvendinti kovos su korupcija politikos sistemą, apimančią kovos su korupcija aspekto integravimą, specialius vertinimus ir konkrečioms aplinkybėms skirtas priemones, skirtas pažeidžiamiausiems sektoriams, pavyzdžiui, teisminėms institucijoms, teisėsaugai, viešiesiems pirkimams (visų pirma viešiesiems pirkimams gynybos srityje), valstybės valdomoms įmonėms, infrastruktūrai, muitinei ir mokesčių sistemai, statybai ir žemės valdymui, gamtos ištekliams bei gavybai ir švietimui. ES pabrėžia, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas išteklių, susijusių su dėl karo teikiama tarptautine pagalba ir atstatymu, įskaitant ES pagalbą, administravimui. Kalbant apie vykdymo užtikrinimą, ES taip pat pabrėžia, kad Ukraina turi toliau daryti pažangą kovodama su nebaudžiamumu ir sisteminiiais korupcijos modeliais centriniu ir vietos lygmenimis, o tam reikės deramų išteklių ir tvirto ir holistinio požiūrio, grindžiamo tikru politiniu įsipareigojimu ir ilgalaikę strateginę viziją. ES primena, kad tam reikia esminės pažangos siekiant solidžių rezultatų tiriant korupcijos bylas, vykdant baudžiamąjį persekiojimą dėl jų ir priimant apkaltinamuosius nuosprendžius jose, visų pirma priimant galutinius apkaltinamuosius nuosprendžius dėl aukšto lygmens korupcijos. ES primena Ukrainos įsipareigojimą panaikinti automatinį didelio atgarsio sulaukusių kovos su korupcija bylų nutraukimą pasibaigus ikiteisminio tyrimo terminams, pabrėžia, kad tai turėtų būti panaikinta visoms byloms ir kad esami terminai turėtų būti peržiūrėti siekiant užtikrinti veiksmingus tyrimus.

ES pažymi, kad **pagrindinių teisių** srityje Ukrainos teisinė ir institucinė sistema yra iš dalies suderinta su ES *acquis* ir Europos standartais, ir pabrėžia, kad reikia stiprinti tų teisių įgyvendinimą siekiant užtikrinti visų praktinį naudojimąsi pagrindinėmis teisėmis, įskaitant žmogaus teisių institucijų gebėjimų ir nepriklausomumo stiprinimą.

ES pažymi, kad kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio prevencijos ir **kalėjimų sistemos** srityje teisinė ir institucinė sistema iš esmės yra sukurta, tačiau tam tikri aspektai neatitinka šios srities Europos standartų. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos įsipareigojimą atnaujinti savo teisinę sistemą šioje srityje. ES pabrėžia, kad reikia toliau dėti pastangas siekiant įgyvendinti Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus šioje srityje ir atsižvelgti į Europos komiteto prieš kankinimą rekomendacijas kovojant su perpildymu, netinkamu elgesiu su sulaikytaisiais bei nuteistaisiais ir blogomis sąlygomis kalėjimuose ir sulaikymo centruose.

ES pažymi, kad **duomenų apsaugos** teisinė sistema nėra visiškai suderinta su ES *acquis*. ES pabrėžia, kad Ukraina turi visiškai suderinti savo teisės aktus su Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu ir Teisėsaugos direktyva. ES pabrėžia, kad svarbu skubiai priimti įstatymų dėl asmens duomenų apsaugos ir dėl Nacionalinės asmens duomenų apsaugos ir prieigos prie viešos informacijos komisijos projektus. Reikia gerokai išplėsti institucinius pajėgumus, kad būtų laikomasi duomenų apsaugos agentūrai suteiktų prerogatyvų pagal ES *acquis*.

ES pažymi, kad **saviraiškos laisvės** srityje Ukrainos teisinė ir institucinė sistema yra iš dalies suderinta su ES *acquis* ir Europos standartais. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos planus suderinti savo teisės aktus su ES *acquis* dėl SLAPP, Europos žiniasklaidos laisvės aktu ir Skaitmeninių paslaugų aktu. ES pabrėžia, kad Ukraina turėtų toliau dėti pastangas, kad užtikrintų visišką žiniasklaidos reguliavimo institucijos, Ukrainos televizijos ir radijo transliavimo nacionalinės tarybos, nepriklausomumą. ES taip pat pabrėžia, kad svarbu užtikrinti nepriklausomo visuomeninės žiniasklaidos veikimo apsaugos priemones ir valstybinės reklamos paskirstymo taisykles, greitai ir veiksmingai taikyti žurnalistų saugumo ir nepriklausomumo priemones bei apsaugos priemones, užtikrinti pagarbą jų vaidmeniui visuomenės informavimo srityje, nustatyti atsakomybę už bet kokius žurnalistų bauginimo ir jų persekiojimo atvejus, įgyvendinti priemones, kuriomis remiama vietos visuomeninė žiniasklaida, bei laikytis nuoseklaus požiūrio į žurnalistų galimybę gauti informaciją taip pat karo padėties aplinkybėmis. ES pabrėžia, kad žiniasklaidos reformos turėtų būti įgyvendinamos nedelsiant, kad būtų sumažinta rizika, jog vėl atsirastų monopolinės ar oligarchinės struktūros. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos planą įgyvendinti veiksmų planą, skirtą pliuralistinės, skaidrios ir nepriklausomos žiniasklaidos erdvės atkūrimui po karo remti nutraukus arba panaikinus karo padėtį.

Lyčių lygybės ir nediskriminavimo srityje, Ukraina yra užtikrinusi dalinį suderinimą su ES *acquis*, vis dėlto ES atkreipia dėmesį į Ukrainos planus užtikrinti suderinimą ir su ES direktyvomis dėl lygybės įstaigoms taikomų būtiniausių standartų. ES pabrėžia, kad reikia dėti pastangas, kad kovos su neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimais teisinė sistema būtų suderinta su Pamatiniu sprendimu dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis baudžiamosios teisės priemonėmis. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos ketinimą atitinkamai iš dalies pakeisti savo Baudžiamąjį kodeksą ir Baudžiamojo proceso kodeksą. ES pažymi, kad nediskriminavimo teisinėje sistemoje trūksta aiškumo dėl apsaugos nuo diskriminacijos taikymo srities (sričių), tačiau atkreipia dėmesį į Ukrainos ketinimą sugriežtinti savo teisės aktus, be kita ko, kiek tai susiję su diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės prevencijos ir kovos su tokia diskriminacija priemonėmis, ir iš dalies pakeisti savo teisės aktus dėl nemokamos teisinės pagalbos tokių nusikalstamų veikų aukoms. ES palankiai vertina Ukrainos ketinimą priimti įstatymą, kuriuo būtų nustatytas registruotų partnerių institutas (įskaitant tos pačios lyties asmenų partnerystes) laikantis 2023 m. birželio 1 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo. ES pabrėžia, kad reikia visapusiškai suderinti nacionalinę teisę su ES teisės aktais lygybės ir nediskriminavimo srityje. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos planus užtikrinti visišką suderinimą su ES *acquis* lyčių lygybės ir kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje srityse, visų pirma veiksmingai kovoti su visų formų smurtu dėl lyties ir smurtu artimoje aplinkoje, taip pat didinti specializuotų paramos paslaugų smurto aukoms prieinamumą ir tvarumą. ES pabrėžia, kad reikia gerinti teisės aktų dėl kovos su diskriminacija ir neapykantos kalba įgyvendinimą, taip pat teisėsaugos pareigūnų ir parlamento žmogaus teisių komisaro sprendimų vykdymo užtikrinimo pajėgumus. ES ragina Ukrainą užtikrinti duomenų apie smurtą prieš moteris ir smurtą artimoje aplinkoje, taip pat apie diskriminaciją, suskirstytą pagal šališkumo ir nusikalstamos veikos rūšį, rinkimą. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos planus tobulinti nusikaltimų, grindžiamų netolerancija dėl lytinės tapatybės ir seksualinės orientacijos, stebėsenos ir registravimo sistemą, taip pat gerinti sistemingą duomenų apie lyčių nelygybę rinkimą ir analizę.

ES pažymi, kad Ukraina imasi veiksmų, kad toliau puoselėtų **asmenų su negalia** teises, be kita ko, susijusias su gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimais, ir užtikrintų pažangą deinstitutionalizavimo srityje įgyvendindama visapusišką strategiją. ES pabrėžia, kad reikia dėti pastangas siekiant įgyvendinti Europos ir tarptautinius standartus šioje srityje, įskaitant JT asmenų su negalia teisių konvenciją, ir toliau derinti teisės aktus su ES *acquis*. ES taip pat prašo Ukrainos tęsti perėjimą prie žmogaus teisėmis grindžiamo negalios vertinimo sistemos.

ES atkreipia dėmesį į Ukrainos ketinimą puoselėti ir stiprinti **vaiko teisių** apsaugą internete ir realiame gyvenime toliau derinant teisės aktus su ES *acquis* ir Europos standartais dėl vaiko interesus atitinkančio teisingumo, stiprinant vaikų socialinės apsaugos mechanizmą ir užtikrinant vaikų teisę būti auginamiems saugioje aplinkoje. ES pažymi, jog svarbu, kad Ukraina padarytų lemiamą pažangą kuriant integruotą vaikų apsaugos sistemą ir deinstitutionalizuojant be tėvų priežiūros augančių vaikų ir vaikų su negalia priežiūros sistemą, užtikrinant perėjimą prie globos šeimoje ar bendruomenėje, be kita ko, siekiant pasirengti dėl Rusijos agresijos karo perkeltų vaikų, įskaitant tuos, kuriuos Rusija neteisėtai deportavo ar išvežė, grąžinimui. Šiuo tikslu taip pat reikia užtikrinti kokybiškų, suskirstytų ir atnaujintų duomenų apie vaikus įstaigose prieinamumą.

ES atkreipia dėmesį į Ukrainos įsipareigojimą labiau suderinti teisės aktus su ES *acquis* dėl įtariamųjų ir kaltinamųjų procesinių teisių baudžiamuosiuose procesuose. Nusikaltimų aukų teisių klausimu ES atkreipia dėmesį į Ukrainos ketinimą priimti įstatymą dėl kompensacijos smurtinių nusikalstamų veikų aukoms ir prašo Ukrainos imtis tolesnių teisėkūros veiksmų siekiant suderinti teisės aktus su Nusikaltimų aukų teisių direktyva, visų pirma klausimais, susijusiais su individualiu aukų vertinimu ir specialių apsaugos priemonių prieinamumu, be kita ko, nuo nusikaltimų nukentėjusiems vaikams.

ES pažymi, kad Ukrainos teisinė sistema **tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių** srityje iš esmės atitinka Europos standartus. ES pabrėžia, kad pasibaigus karo padėčiai ji turėtų būti toliau peržiūrima atsižvelgiant į Europos standartus, kad atskiroms tautinėms mažumoms jų konkrečiomis aplinkybėmis būtų visapusiškai užtikrintos mažumų teisės. ES prašo Ukrainos toliau vykdyti prasmingas konsultacijas su tautinių mažumų atstovais, o atsakingoms valdžios institucijoms suteikti pakankamai išteklių ir stiprinti jų gebėjimus. Šiame kontekste ES atkreipia dėmesį į Ukrainos ketinimus stiprinti parlamentinio žmogaus teisių komisaro pajėgumus sekti informaciją apie tautinėms mažumoms (bendrijoms) priklausančių asmenų teises ir nustatyti diskriminacinių veikslių bei praktikos faktus. ES ragina Ukrainą atnaujinti 2001 m. gyventojų surašymo duomenis. ES pabrėžia, kad Tautinių mažumų taryba turėtų būti toliau plėtojama, kad taptų atstovaujamoju organu, skirtu dialogui su Ukrainos valdžios institucijomis poveikį tautinėms mažumoms darančios politikos klausimais.

ES pabrėžia, kad Ukraina turi užtikrinti visišką savo teisės aktų sistemos suderinimą su ES *acquis*, kad užtikrintų visapusišką naudojimąsi **ES pilietybės teisėmis** Ukrainai įstojus į ES.

4. 24 skyrius. Teisingumas, laisvė ir saugumas

ES pažymi, kad Ukrainos teisinė sistema **kovos su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu** ir teisėsaugos bendradarbiavimo srityje iš dalies suderinta su ES *acquis*. ES pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant parengti teisinę ir strateginę sistemą, atsižvelgiant į nacionalinio sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimo (SOCTA) rezultatus, ir stiprinti institucinius gebėjimus šiai sistemai įgyvendinti, visų pirma kiek tai susiję su žvalgybos informacija grindžiamu viešosios tvarkos palaikymu, informacijos valdymu ir analize bei tarpžinybiniu bendradarbiavimu. ES ragina Ukrainą užtikrinti tinkamą 2023–2027 m. visa apimančio teisėsaugos sektoriaus reformos strateginio plano ir atitinkamo jo įgyvendinimo veiksmų plano įgyvendinimą. ES taip pat prašo Ukrainos nustatyti aiškų ikiteisminio tyrimo įstaigų tyrimo jurisdikcijos atskyrimą ir palaipsniui įdiegti e. bylų valdymo sistemą. ES prašo Ukrainos stiprinti bendrą strateginį ir operatyvinį sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo klausimų koordinavimą ir modernizuoti teisės aktus dėl liudytojų apsaugos ir kriminalinės žvalgybos. ES pabrėžia, kad Ukraina turi stiprinti teisėsaugos institucijų nepriklausomumą, sąžiningumą ir užtikrinti, kad jos turėtų pakankamai išteklių, taip pat nustatyti skaidrias ir nuopelnais grindžiamas įdarbinimo ir atrankos į teisėsaugos agentūrų ir prokuratūrų vadovaujamas pareigas procedūras. Ukraina turi priimti ir įgyvendinti išsamų Valstybinio tyrimų biuro reformos įstatymą pagal Ukrainos ekonominio saugumo biuro modelį, prasmingai dalyvaujant tarptautinių partnerių paskirtiems nepriklausomiems ekspertams. ES pabrėžia, kad Ukrainos bendradarbiavimas teisėsaugos srityje ir teisminis bendradarbiavimas su ES valstybėmis narėmis, CEPOL, Europolu, Eurojustu ir Europos prokuratūra, taip pat labai aktyvus dalyvavimas EMPACT veikloje duoda teigiamų rezultatų. ES pažymi, kad šias pastangas reikėtų toliau stiprinti. Ukraina taip pat aktyviai bendradarbiauja su Eurojustu jungtinėje tyrimo grupėje dėl įtariamų sunkiausių tarptautinių nusikaltimų Ukrainoje, taip pat Tarptautiniame baudžiamojo persekiojimo už agresijos nusikaltimą prieš Ukrainą centre (ICPA), taip pat yra paskyrusi ryšių palaikymo pareigūną Europos prokuratūros centriniu lygmeniu.

ES pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant konsoliduoti įdirbį, susijusį su tyrimais, baudžiamuoju persekiojimu ir galutiniais apkaltinamaisiais nuosprendžiais visose sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo, įskaitant pinigų plovimą, srityse. ES pažymi, kad teisėsaugos institucijų atsakas į organizuotą nusikalstamumą, visų pirma didelės rizikos nusikaltėlių tinklų tyrimas, turi būti iniciatyvesnis ir sistemingesnis. ES taip pat pabrėžia, kad Ukraina turėtų pademonstruoti, kad ji patikimai ir sistemingai inicijuoja finansinius tyrimus kovojant su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu, įskaitant pinigų plovimą, ir dėl to padidėjo turto arešto ir konfiskavimo mastas. ES ragina Ukrainą ne tik dažniau pasitelkti finansinius tyrimus, bet ir plėtoti savo gebėjimus spręsti sudėtingas finansines bylas. Ukraina turėtų užtikrinti, kad atitinkami teisės aktai dėl pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo tyrimo ir kriminalizavimo būtų suderinti su ES *acquis* ir tarptautiniais standartais, tokiais kaip Finansinių veiksmų darbo grupės ir MONEYVAL standartai. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos įsipareigojimą stiprinti gebėjimus turto įšaldymo ir konfiskavimo srityje ir prašo jos stiprinti atitinkamus teisės aktus ir reformuoti savo turto susigrąžinimo bei valdymo sistemą, įskaitant veiksmingą Nacionalinės korupcijos ir kitokiu nusikalstamu būdu įgyto turto nustatymo, sekimo ir valdymo agentūros (ARMA) reformą pagal Ukrainos planą.

ES prašo Ukrainos priimti visus reikiamus teisės aktus ir įgyvendinimo priemones, kad jos teisinė sistema būtų visiškai suderinta su ES *acquis kibernetinių nusikaltimų* srityje, ir prisijungti prie Budapešto konvencijos antrojo papildomo protokolo siekiant veiksmingai kovoti su kibernetiniais nusikaltimais. Ukraina taip pat turėtų parodyti svarų įdirbį kibernetinių nusikaltimų prevencijos bei kovos su jais srityje ir tuo tikslu stiprinti nacionalinės kibernetinio saugumo sistemos subjektų žmogiškuosius pajėgumus.

ES atkreipia dėmesį į Ukrainos planą visiškai suderinti savo reguliavimo sistemą su tarptautiniais standartais ir ES *acquis seksualinės prievartos prieš vaikus, be kita ko, internete*, srityje bei stiprinti bendrus pajėgumus ir prašo Ukrainos ypatingą dėmesį skirti apsaugai nuo seksualinės prievartos prieš vaikus internete ir realiame gyvenime ir tokios prievartos prevencijai (įskaitant pakartotinės viktimizacijos prevenciją).

ES pažymi, kad Ukrainoje yra daug šaunamųjų ginklų, kuriuos laiko ir civiliai, ir prašo Ukrainos užkirsti kelią neteisėtam **šaunamųjų ginklų ir šaulių bei lengvųjų ginklų (ŠLG)** laikymui ir **prekybai jais** ir su tuo kovoti. ES prašo Ukrainos užtikrinti visapusišką savo šaunamųjų ginklų nacionalinį ryšių centro ir bendrą ginklų registro veikimą. ES pabrėžia, kad Ukraina turėtų dėti daugiau pastangų didinant informuotumą, mezgant ryšius ir šviečiant apie pavojus ir riziką, susijusius su ŠLG netinkamu naudojimu, neteisėtu laikymu ir prekyba jais, taip pat mažinant neteisėtų šaunamųjų ginklų kiekį per jų legalizavimą, savanorišką atidavimą ir deaktivavimą. ES palankiai vertina tai, kad Ukraina planuoja parengti nacionalinį kovos su neteisėta prekyba šaunamaisiais ginklais veiksmų planą, apimantį visas svarbias sritis, ir pabrėžia, kad prieš tai turėtų būti atliktas visapusiškas nacionalinis grėsmių vertinimas ŠLG kontrolės srityje.

ES pažymi, kad Ukraina yra **prekybos žmonėmis** kilmės, tranzito ir paskirties šalis ir kad ji turi stiprinti savo kovos su prekyba žmonėmis priemones, daug dėmesio skirdama pažeidžiamiesiems asmenims ir vaikams. ES pabrėžia, kad Ukraina turėtų visiškai suderinti savo teisės aktus dėl prekybos žmonėmis su ES *acquis*, be kita ko, dėl juridinių asmenų atsakomybės už prekybos žmonėmis nusikaltimus, ir turėtų nustatyti griežtesnę juridinių asmenų, ypač turinčių reikalų su surogacijos bei kitomis apvaisinimo technologijomis ir vaikais, kontrolę, kad būtų užkirstas kelias prekybai žmonėmis ir jos atvejai būtų aptikti. ES pažymi, kad Ukraina rengia nacionalinį kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planą ir planuoja patvirtinti procedūras, pagal kurias aukoms suteikiamas aukos statusas ir laiku užtikrinama finansinė pagalba, taip pat stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą, kad būtų užtikrinta teisinė apsauga ir pagalba užsienyje esančioms prekybos žmonėmis aukoms iš Ukrainos. ES pabrėžia, kad vykdant visus tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą būtina nuosekliai įgyvendinti į aukas orientuotą požiūrį. ES pabrėžia, kad Ukrainai vis dar reikia pademonstruoti svarų įdirbį šioje srityje, susijusį su proaktyviais tyrimais, baudžiamuoju persekiojimu ir galutiniais apkaltinamaisiais nuosprendžiais.

ES pažymi, kad kovos su narkotikais srityje Ukrainos teisinė sistema iš dalies yra suderinta su ES *acquis*, ir prašo Ukrainos užtikrinti, kad ji būtų suderinta visiškai. ES pažymi, kad Ukrainos teisėsaugos institucijos tinkamai **bendradarbiauja** su savo kolegomis ES valstybėse narėse **kovos su narkotikais srityje**. ES prašo Ukrainos priimti visa apimančią strateginę programą kovos su narkotikais srityje, kuria būtų sprendžiami tiek pasiūlos ir paklausos mažinimo, tiek su narkotikais susijusios žalos klausimai. Be to, ES atkreipia dėmesį į Ukrainos planą stiprinti savo institucinę struktūrą ir užtikrinti jos veikimą, visų pirma stiprinant nacionalinio narkotikų stebėjimo centro pajėgumus ir sukuriant nacionalinę ankstyvojo perspėjimo sistemą, skirtą informacijai apie naujas psichoaktyvias medžiagas keistis. ES pabrėžia, kad, greta teisės aktų ir strateginės sistemos suderinimo su ES *acquis*, bus labai svarbu, kad Ukraina pademonstruotų svarų narkotikų konfiskavimo, baudžiamojo persekiojimo ir apkaltinamųjų nuosprendžių su narkotikais susijusiose bylose įdirbį, taip pat įdirbį sistemingai konfiskuojant nusikalstamu būdu įgytą turtą ir greitai sunaikinant konfiskuotus narkotikus. ES taip pat prašo Ukrainos toliau plėtoti duomenų rinkimą glaudžiai bendradarbiaujant su Europos Sąjungos narkotikų agentūra (EUDA) dėl visų su narkotikais susijusių rodiklių ir intensyvinti operatyvinį bendradarbiavimą kovojant su prekyba narkotikais, be kita ko, platformoje EMPACT ir su Europolu.

ES pažymi, kad Ukrainos **kovai su terorizmu** skirta teisinė sistema yra iš dalies suderinta su ES *acquis*. ES pabrėžia, kad reikia toliau dirbti siekiant spręsti su terorizmu susijusių nusikaltimų kriminalizavimo, terorizmo finansavimo ir pinigų plovimo klausimus. ES atkreipia dėmesį į įsipareigojimą priimti būtinus pakeitimus siekiant užtikrinti suderinimą su teisės aktais dėl sprogstamųjų medžiagų pirmtakų, teroristinio turinio internete ir ypatingos svarbos infrastruktūros apsaugos. ES ragina Ukrainą priimti radikalizacijos ir smurtinio ekstremizmo prevencijos strateginę programą ir pažymi, kad Ukraina yra įsipareigojusi tobulinti savo institucinę struktūrą, paskirdama centrinį subjektą, atsakingą už radikalizacijos ir smurtinio ekstremizmo prevencijos koordinavimą. ES pažymi, kad Ukraina įsipareigoja didinti **ypatingos svarbos infrastruktūros** objektų atsparumą toliau derindama savo teisės aktus su ES *acquis*, aiškiai apibrėždama kompetentingas institucijas bei jų įgaliojimus ir įsteigdama vieną bendrą kontaktinį punktą, skirtą su ypatingos svarbos subjektų atsparumu susijusiems klausimams koordinuoti, taip pat stiprindama tarptautinį bendradarbiavimą.

ES pažymi, kad Ukraina savo teisės aktuose yra įtvirtinusi esminius **teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose, civilinėse ir komercinėse bylose** principus, tačiau reikalingas tolesnis suderinimas su ES *acquis* ir jos įgyvendinimas, įskaitant Konstitucijos pakeitimus, kurie sudarytų galimybę Ukrainos piliečių ekstradicijai. ES pabrėžia Ukrainos pasiryžimą sutelkti dėmesį į atitinkamų tarptautinių konvencijų, visų pirma Hagos konvencijų, įgyvendinimą ir tinkamą taikymą. ES prašo Ukrainos stiprinti administracinius gebėjimus siekiant atitikti ES teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose, civilinėse ir komercinėse bylose reikalavimus ir užtikrinti veiksmingą bendradarbiavimą su Eurojustu bei Europos prokuratūra.

ES pažymi, kad Ukraina yra ratifikavusi **Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą**. ES pabrėžia, kad Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto nuostatų įgyvendinimas Ukrainos teisinėje sistemoje yra labai svarbus siekiant sustiprinti Ukrainos teisingumo sistemą jai naudojančią baudžiamąją jurisdikciją asmenų, atsakingų už **tarptautinius nusikaltimus**, atžvilgiu. Be to, ES pažymi, kad Ukraina yra priėmusi pirmąjį įstatymą, kuriuo ryšium su Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto ratifikavimu iš dalies keičiamas Ukrainos baudžiamasis kodeksas ir baudžiamojo proceso kodeksas. ES prašo Ukrainos imtis visų būtinų veiksmų, kad sistemingų ir ilgalaikių reformų veiksmų kontekste Ukrainos teisinė tvarka būtų visiškai suderinta su Romos statutu.

ES pažymi, kad **migracijos** srityje Ukraina turi apibrėžti ir įgyvendinti aiškius migracijos valdyme dalyvaujančių valstybės institucijų veiklos koordinavimo mechanizmus ir visų pirma sukurti tarpžinybinio koordinavimo migracijos krizės atveju mechanizmą. Šiuo atžvilgiu ES prašo Ukrainos užbaigti Valstybinės migracijos tarnybos reformą. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos planą priimti būtinus pakeitimus teisėtos migracijos srityje, kad teisės aktai būtų suderinti su vienu leidimu dirbti ir gyventi trečiųjų šalių piliečiams (įskaitant sezoninius darbuotojus), su tam tikromis nuostatomis dėl šeimos susijungimo ir ilgalaikių gyventojų, su taisyklėmis dėl aukštos kvalifikacijos darbuotojų atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų naudojant ES mėlynąją kortelę ir studentų bei tyrėjų apsigyvenimo sąlygų, taip pat su taisyklėmis dėl bendrovės viduje perkeliamų asmenų. ES taip pat atkreipia dėmesį į Ukrainos planą suderinti teisės aktus su atitinkama ES *acquis* neteisėtos migracijos srityje, visų pirma, kiek tai susiję su neteisėtu migrantų gabenimu, ir prašo Ukrainos priimti pakeitimus siekiant suderinti teisės aktus su Direktyva dėl sankcijų darbdaviams. ES pabrėžia, kad migracijos srityje reikia didinti finansinius, žmogiškuosius ir techninius išteklius, visų pirma siekiant geriau užkirsti kelią neteisėtai migracijai ir su ja kovoti. ES ragina Ukrainą užtikrinti tinkamus priėmimo pajėgumus ir taikyti gražinimo procedūras pagal ES *acquis*.

ES ragina Ukrainą visapusiškai suderinti savo teisės aktus su ES **prieglobsčio** *acquis*, visų pirma, kiek tai susiję su ankstyvu pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų kategorijų nustatymu ir prieglobsčio prašančių asmenų teisių užtikrinimu. ES taip pat ragina Ukrainą stiprinti savo pajėgumus, skirtus pasirengti prieglobsčio prašytojų ir pabėgėlių skaičiaus padidėjimui, ir stiprinti specialias valstybės institucijas, be kita ko, skiriant tinkamus išteklius.

ES pažymi, kad Ukrainos **vizų politika** dar nėra visiškai suderinta su ES vizų politika, ir ragina Ukrainą jau atsižvelgti į ES vizų *acquis* siekiant laipsniško suderinimo, parodant šalies įsipareigojimą užtikrinti visišką suderinimą. ES taip pat prašo Ukrainos visapusiškai prisiderinti prie šalių, kurių piliečiams taikomas reikalavimas turėti vizą, sąrašo, daugiausia dėmesio skiriant šalims, kurios kelia neteisėtos migracijos ar saugumo riziką ES. Be to, ES pažymi, kad Ukrainos informacinės sistemas reikės papildomai techniškai pritaikyti, kad jos atitiktų Vizų informacinės sistemos (VIS) reikalavimus – tai bus galima padaryti po įstojimo.

Kiek tai susiję su **Šengeno ir išorės sienomis**, ES atkreipia dėmesį į tinkamą ir nuolatinį operatyvinį bendradarbiavimą su FRONTEX sienų stebėjimo ir mokymų srityje. ES ragina Ukrainą toliau šį bendradarbiavimą plėtoti. Be to, ES ragina Ukrainą toliau dėti pastangas įgyvendinti veiksmingą ir efektyvią sienų valdymo sistemą pagal Europos integruoto sienų valdymo (ISV) metodiką. ES primena, kad esminėms Šengeno *acquis* dalims, taikoma sąlyga, kad Ukraina įvykdytų papildomus objektyvius reikalavimus, patikrinant tai pagal Šengeno vertinimo mechanizmą, įskaitant patikrinimų prie vidaus sienų atsisakymą. ES atkreipia dėmesį į Ukrainos įsipareigojimą priimti Šengeno veiksmų planą siekiant pasirengti prisijungti prie Šengeno erdvės.

Eurų padirbinėjimo klausimu ES pažymi, kad Ukraina turėtų stiprinti tarpžinybinį bendradarbiavimą valiutos padirbinėjimo kriminalizavimo srityje, ir atkreipia dėmesį į Ukrainos planą stiprinti Ekonominio saugumo biurą. ES taip pat prašo Ukrainos ratifikuoti ir įgyvendinti Ženevos konvenciją dėl kovos su pinigų padirbinėjimu.

5. Ekonominiai kriterijai

ES pažymi, kad Ukraina yra įsipareigojusi tapti **veikiančia rinkos ekonomika**. ES pabrėžia tai, kad šalies viduje ir toliau sutariama dėl pagrindinių ekonominės politikos principų, įskaitant įsipareigojimą užtikrinti fiskalinį tvarumą, makrofinansinį stabilumą ir rinkos principų taikymą. ES pažymi, kad nepateisinama Rusijos agresija daro didžiulį spaudimą ekonominei veiklai. ES pažymi, kad, nepaisant pastaraisiais metais padarytos šiek tiek pažangos, prasta verslo aplinka, didelis neoficialios ekonomikos mastas ir menkos galimybės naudotis finansavimu bei inovacijomis toliau riboja veiksmingą rinkos ekonomikos veikimą. ES ragina Ukrainą sistemingai ir nuodugniai atsižvelgti tiek į plėtros dokumentų paketuose išdėstytas ES politikos rekomendacijas, tiek į įsipareigojimus pagal Ukrainos planą, nes tai padės Ukrainai atitikti ekonominius kriterijus ir spręsti neformalios ekonomikos klausimą. ES ragina Ukrainą įgyvendinti savo įsipareigojimus pagal TVF programas ir įsipareigojimus bet kuriai kitai tarptautinei organizacijai – tai padėtų Ukrainai laikytis ekonominių kriterijų.

ES pažymi, kad Ukraina plėtoja savo **gebėjimą atlaikyti konkurencijos spaudimą ir rinkos jėgas Sąjungoje**. Nepaisant likusių spragų ir itin sudėtingų aplinkybių, kurias lemia tyčiniai Rusijos išpuoliai prieš Ukrainos energetikos ir transporto infrastruktūrą, ES teigiamai vertina tai, kad Ukraina įdėjo daug pastangų, kad išsaugotų savo energetikos bei transporto infrastruktūrą ir kad padarytų pažangą ekonomikos skaitmenizacijos ir švietimo kokybės srityse. ES pabrėžia, kad toliau turi būti investuojama į visas fizinės infrastruktūros sritis, o investicijas turi palengvinti geresnis viešųjų investicijų valdymas ir valdymo reformos. ES ragina Ukrainą didinti našumą ir konkurencingumą – juos užtikrinti šiuo metu trukdo darbo jėgos trūkumas bei tai, kad ir toliau skiriama mažai lėšų moksliniams tyrimams ir plėtrai bei inovacijoms.

ES prašo Ukrainos užtikrinti tiek privačiųjų, tiek valstybės valdomų įmonių bendrojo valdymo atskaitomybę, išaiškinant, kokia yra valdybų atsakomybė įgyvendinant rizikos valdymo politiką, be kita ko, kovos su korupcija srityje. ES ragina Ukrainą užkirsti kelią oligarchinių ar monopolinių struktūrų pakartotinio atsiradimo privatizuojamuose sektoriuose rizikai.

6. 5 skyrius. Viešieji pirkimai

ES pažymi, kad Ukrainos viešųjų pirkimų sistema yra iš dalies suderinta su ES *acquis*. ES prašo Ukrainos užtikrinti, kad visoje viešųjų pirkimų sistemoje, įskaitant įprastinį ir komunalinių paslaugų sektorius, koncesijas ir viešojo bei privačiojo sektorių partnerystes ir viešuosius pirkimus gynybos srityje, būtų taikomas vienodo požiūrio principas, kiek susiję su ES ir Ukrainos ekonominės veiklos vykdytojais. Kalbant apie **įprastinį ir komunalinių paslaugų sektorius**, ES ragina Ukrainą peržiūrėti teisės aktų taikymo sritį, jų išimtis, derybų procedūros taikymo pagrindus, apibrėžtis ir mišriąsias sutartis, vertės apskaičiavimą, atranką ir sutarties skyrimo kriterijus, viešųjų pirkimų metodus, taip pat sutarčių pakeitimus ir nutraukimą. ES pažymi, kad Ukraina yra iš dalies suderinusi savo teisės aktus **koncesijų ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerysčių** srityje, ir prašo Ukrainos peržiūrėti nuostatas dėl vietos, visų pirma įsisteigimo reikalavimų, ekonominės veiklos vykdytojų apibrėžties, atrankos ir neįtraukimo, taip pat privačiosios šalies veiklos rizikos ribojimo. ES pabrėžia, kad Ukraina turi tobulinti savo teisės aktus dėl **viešųjų pirkimų gynybos ir saugumo srityje**, užtikrindama dviejų viešųjų pirkimų agentūrų nepriklausomumą, šalinama trūkumus, susijusius su netinkama perkančiųjų organizacijų apibrėžtimi, tam tikrų procedūrų, kriterijų ir reikalavimų, susijusių su ekonominės veiklos vykdytojų kvalifikacija, nebuvimu, neišsamiais nuostatomis dėl subrangos ir konkrečių su gynyba susijusių peržiūros mechanizmų nebuvimu.

ES atkreipia dėmesį į Ukrainos vidutinio lygio pasirengimą su viešaisiais pirkimais susijusių **įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo gebėjimų** srityje. ES pabrėžia, kad Ukraina neturi pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių viešųjų pirkimų sistemai valdyti, tačiau kartu išlaiko pakankamus pajėgumus įgyvendinti viešųjų pirkimų procesus, visų pirma elektroninių viešųjų pirkimų sistemos naudojimą, ir užtikrinti jų vykdymą. ES prašo Ukrainos padidinti savo viešųjų pirkimų sistemos skaidrumą gerokai sumažinant viešųjų pirkimų procedūrų, vykdomų ne elektroninių viešųjų pirkimų sistemoje, skaičių, nustatyti aiškias su kaina nesusijusių kriterijų taikymo taisykles ir patobulinti prieškonkursinių reikalavimų ir sąnaudų apskaičiavimo metodikų nustatymo metodus. ES prašo Ukrainos toliau didinti kontrolės ir stebėsenos įstaigos veiksmingumą.

ES pažymi, kad Ukraina iš dalies suderino teisės aktus su *acquis* **teisių gynimo priemonių** srityje. ES prašo Ukrainos peržiūrėti teisės aktus ir pašalinti neatitikimus, susijusius su skundų pateikimo terminais ir atidėjimo laikotarpiais, darančius neigiamą poveikį apeliacinės sistemos veiksmingumui. ES pabrėžia, kad Ukraina turi peržiūrėti savo teisės aktus dėl teisių gynimo priemonių, apimančius koncesijas ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes, supaprastintus viešuosius pirkimus ir tiesiogines sutartis ne elektroninių viešųjų pirkimų sistemoje ir toliau laikyti *acquis*. ES pabrėžia, kad turėtų būti tęsiamos Ukrainos pastangos gerinti Ukrainos antimonopolinio komiteto administracinius gebėjimus. ES pažymi, kad Ukraina toliau tobulina e. skundų valdymo sistemą, be kita ko, skelbdama perkančiųjų organizacijų sprendimus dėl konkursų panaikinimo atveju. ES prašo Ukrainos toliau stiprinti Administracinio teismo, atsakingo už apeliacinius skundus, gebėjimus.

ES pabrėžia, kad Ukraina turi stiprinti viešųjų pirkimų **sąžiningumą**, gerindama kovos su korupcija rizikos vertinimus, vidaus ir išorės kontrolę, vykdymo užtikrinimo ir audito mechanizmus. ES prašo Ukrainos užtikrinti, kad jos teisės aktuose dėl viešųjų pirkimų būtų aiškiai suformuluoti skaidrumo ir sąžiningumo reikalavimai, taip pat priimti ir įgyvendinti viešiesiems pirkimams pritaikytą kovos su korupcija strategiją.

7. 18 skyrius. Statistika

ES pažymi, kad Ukrainos teisės aktai **statistikos infrastruktūros srityje** yra iš dalies suderinti su ES *acquis*. ES prašo Ukrainos skirti pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių statistikos sektoriui, kad būtų pasiektas visiškas teisės aktų suderinimas su ES *acquis*. Ukraina taip pat raginama užtikrinti visišką Ukrainos valstybinės statistikos tarnybos ir kitų oficialią statistiką rengiančių įstaigų (visų pirma Ukrainos nacionalinio banko ir Finansų ministerijos) profesinį nepriklausomumą ir visų pagal ES *acquis* reikalaujamų duomenų perdavimą Eurostatui.

ES pažymi, kad Ukraina statistikos rengimo tikslais naudoja kai kuriuos pagrindinius ES **klasifikatorius**, tačiau dar reikia pradėti taikyti naujesnes versijas. ES prašo Ukrainos užtikrinti tolesnį reikiamą darbą, susijusį su statistiniais registrais, kad būtų užtikrinta visiška atitiktis ES *acquis*.

ES pabrėžia, kad Ukraina yra iš dalies suderinusi savo teisės aktus su ES **statistikos** srities *acquis* ir jos dar laukia daug darbo visose srityse. ES prašo Ukrainos toliau daryti pažangą visose statistikos srityse, kad būtų pasiektas visiškas šios srities teisės aktų suderinimas.

8. 32 skyrius. Finansų kontrolė

ES pažymi, kad Ukraina yra iš dalies suderinusi savo **viešųjų finansų vidaus kontrolės** standartus su ES standartais, ir prašo Ukrainos pagerinti veiksmingą įgyvendinimą, visų pirma, kiek tai susiję su deleguota vadovybės atskaitomybe ir rizikos valdymu. ES pabrėžia, kad reikia stiprinti vidaus audito struktūros pajėgumus, ir prašo Ukrainos taip pat išaiškinti Valstybės audito tarnybos vaidmenį.

ES pažymi, kad Ukraina yra iš dalies suderinusi savo teisės aktus su ES *acquis* išorės audito srityje. ES pabrėžia, kad Ukraina turi stiprinti Ukrainos apskaitos rūmų (UAR) politinį, finansinį ir administracinį nepriklausomumą ir įgaliojimus, laikydamasi Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI) reikalavimų. ES prašo Ukrainos gerinti UAR ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados bendradarbiavimą, kad būtų sustiprinta valstybės biudžeto priežiūra. Turi būti tobulinamas audito darbas, daugiausia dėmesio skiriant jo poveikiui ir siekiant prisiderinti prie tarptautinių standartų.

ES prašo Ukrainos visiškai suderinti savo nacionalinės teisės aktus su ES direktyva dėl kovos su **ES finansiniams interesams** kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis.

ES prašo Ukrainos oficialiai užmegzti ir stiprinti nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą **euro apsaugos nuo padirbinėjimo** srityje ir pažymi, kad Ukraina yra iš dalies suderinusi savo teisės aktus su šios srities ES *acquis*.

* * *

Atsižvelgdama į dabartinę Ukrainos pasirengimo padėtį, ES pažymi, jog – laikantis nuostatos, kad Ukraina turi toliau daryti pažangą derindama teisės aktus su 1 grupės ES *acquis* ir atitinkamais Europos standartais ir juos įgyvendindama – reikėtų įvykdyti šiuos *tarptinius kriterijus*, kad būtų galima imtis tolesnių veiksmų su šia grupe susijusiame derybų procese:

- *I grupės atveju horizontaliuoju lygmeniu* Ukraina užtikrina atidžią ir nuolatinę veiksmų gairių dėl teisinės valstybės, viešojo administravimo reformos ir demokratiškos institucijų veikimo tvaraus įgyvendinimo stebėseną, taikydama patikimą ir daugiadalykį priežiūros mechanizmą, ypatingą dėmesį skirdama žmogiškųjų ir finansinių išteklių pakankamumui, instituciniams gebėjimams, nustatytų terminų laikymuisi ir aktyviam bei prasmingam dialogui su pilietine visuomene.

23 skyrius. Teisminės institucijos ir pagrindinės teisės

Laikydamosi ES *acquis* ir Europos standartų Ukraina toliau įgyvendina visapusišką teisingumo reformą, stiprindama teismų sistemos nešališkumą, nepriklausomumą, atskaitomybę, kokybę ir veiksmingumą. Visų pirma Ukraina šį tarpinį kriterijų tenkins, kai ji:

- bus sustiprinusi teismų ir prokuratūros valdymo bei savivaldos įstaigų nepriklausomumą, sąžiningumą, statusą ir institucinius gebėjimus, be kita ko, kiek tai susiję su laisvų darbo vietų užpildymu, daroma apčiuopiama pažanga optimizuojant teisminių institucijų valdymą, teismų valdymą ir prokuratūrą, kad būtų padidintas jų veiksmingumas.

- Bus labiau padidinusi struktūrinį nepriklausomumą, sąžiningumą ir atsakomybę, palaikomus visais teisminių institucijų lygmenimis, visų pirma patobulindama nuopelnais grindžiamus atrankos procesus; peržiūrėdama Aukščiausiojo Teismo ir kitų aukštųjų teismų teisėjų profesinio sąžiningumo tikrinimo procedūras ir Aukščiausiojo Teismo atrankos procedūras ir nedelsdama išplėsdama Ukrainos aukščiausiosios teisėjų kvalifikacijos komisijos narių atrankos komisiją, kurioje prasmingai dalyvautų tarptautinių partnerių paskirti nepriklausomi ekspertai; užtikrindama, kad generalinio prokuroro ir aukšto lygio prokurorų atrankos ir atleidimo iš darbo procedūra būtų skaidresnė ir grindžiama nuopelnais; panaikindama nuostatas, leidžiančias prokurorus į regionines prokuratūras ir Generalinę prokuratūrą skirti ir perkelti be konkurso, o Generalinei prokuratūrai suteikdama teisę susipažinti su visa ikiteisminio tyrimo medžiaga; pagerindama pareigas einančių teisėjų patikimumo tikrinimą dalyvaujant Viešosios etikos tarybai ir prokurorų atestaciją; išspręsdama neišnagrinėtų drausminių bylų problemą ir patobulindama drausmines ir korupcijos prevencijos priemones bei jų vykdymo užtikrinimą, įskaitant sąžiningumo deklaracijas, gerokai paspartindama skaidraus atsitiktinio bylų paskirstymo įgyvendinimą;
- bus pagerinusi teisingumo kokybę, be kita ko, gerokai sumažindama teisėjų ir pagalbinių darbuotojų trūkumą, nustatydama veiksmingą periodinį teisėjų ir prokurorų veiklos rezultatų vertinimą, grindžiamą aiškiomis ir objektyviomis taisyklėmis ir vertinimo kriterijais, reformuodama advokatūrą ir toliau vykdydama reformą, susijusią su prieiga prie teisinio išsilavinimo sistemos ir jos kokybe bei pirminių ir tęstinių teisėjų ir prokurorų mokymu;

- bus padidinusi teismų ir prokuratūrų veiksmingumą ir pagerinusi jų veiklos rezultatus, be kita ko, tobulindama teisės aktus dėl Konstitucinio Teismo procedūros, užtikrindama Konstitucinio Teismo kворumą ir tarptautinį patikrinimą praėjusių kandidatų paskyrimą laiku, atsižvelgdama į atitinkamas Venecijos komisijos rekomendacijas, išplėsdama alternatyvaus ginčų sprendimo taikymą, tobulindama teisinę pagalbą ir teismo sprendimų vykdymo užtikrinimą, be kita ko, imdamasi konkrečių veiksmų laipsniškai panaikinti teisėkūros moratoriumus, spartindama teisingumo sistemos skaitmenizavimą ir po nuodugnios bei patikimos teisėjų atrankos prasmingai dalyvaujant tarptautinių partnerių paskirtiems nepriklausomiems ekspertams įsteigdama naują administracinę teisimą.

Ukraina yra padariusi didelę tolesnę pažangą kovodama su korupcija ir vykdydama jos prevenciją. Visų pirma Ukraina ši tarpinį kriterijų tenkins, kai ji:

- bus padariusi tvarią pažangą nuolat įgyvendindama kovos su korupcija teisinės ir strategines programas, įskaitant reikšmingą laipsnišką teisės aktų suderinimą su ES *acquis* ir atitinkamų GRECO, EBPO ir ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro rekomendacijų įgyvendinimą, veiksmingai koordinuodama veiksmus, sudarydama biudžetą, vykdydama stebėseną ir atlikdama vertinimą;
- bus padidinusi specializuotų kovos su korupcija institucijų nepriklausomumą, įgaliojimų veiksmingumą ir veiklos pajėgumus (tiek korupcijos prevencijos, tiek kovos su ja srityje), be kita ko, išplėsdama Ukrainos nacionalinio kovos su korupcija biuro (NABU) jurisdikciją, kad ji apimtų visas didelės rizikos viešąsias pareigas, ir suteikdama Specializuotai kovos su korupcija prokuratūrai (SAPO) būtinus įgaliojimus pradėti baudžiamąjį procesą prieš parlamento narius be išankstinio generalinio prokuroro sutikimo;

- bus sustiprinusi korupcijos prevencijos sistemos veiksmingumą toliau plėtodama teisinės ir politikos sistemas, susijusias su turto deklaracijomis, pranešėjų apsauga, interesų konfliktais, lobistine veikla, politinių partijų / rinkimų kampanijų finansavimu, įskaitant veiksmingas, proporcingas ir pakankamai atgrasomas sankcijas pažeidimų atveju, ir užtikrindama tokių sistemų įgyvendinimą;
- bus padariusi apčiuopiamą pažangą siekdama svaraus įdirbio vykdant tyrimus, baudžiamąjį persekiojimą ir priimant apkaltinamuosius nuosprendžius korupcijos bylose, visų pirma priimant galutinius apkaltinamuosius nuosprendžius aukštu lygmeniu, ir padidins areštuoto, įšaldyto ir konfiskuoto turto apimtį ir bendrą vertę, be kita ko, iš teisės aktų pašalindama nuostatą dėl automatinio baudžiamųjų bylų užbaigimo pasibaigus ikiteisminio tyrimo terminams ir peržiūredama esamus terminus;
- bus geriau integravusi apčiuopiamas kovos su korupcija priemones pasitelkdama rizikos vertinimus ir sistemines sąžiningumo priemones korupcijos atžvilgiu labiausiai pažeidžiamuose sektoriuose.

Ukraina toliau praktiškai stiprina pagrindinių teisių apsaugą. Visų pirma Ukraina šį tarpinį kriterijų tenkins, kai ji:

- bus sustiprinusi pagrindinių teisių teisinės ir politikos sistemos įgyvendinimą ir praktinį jų užtikrinimą, visų pirma stiprindama nepriklausomų pagrindinių teisių institucijų pajėgumus ir pasirengdama atkurti pagrindines teises ir laisves pasibaigus karinei padėčiai;
- tęs kalėjimų ir sulaikymo reformą, įskaitant geresnes sąlygas, taip pat veiksmus, kurių imtasi siekiant užkirsti kelią netinkamo elgesio atvejams ir reaguoti į juos;
- bus priėmusi ir pradėjusi įgyvendinti duomenų apsaugos teisės aktus pagal ES *acquis*, be kita ko, sustiprinusi Nacionalinės asmens duomenų apsaugos komisijos pajėgumus;

- bus užtikrinusi didesnę saviraiškos laisvę ir žiniasklaidos laisvę bei pliuralizmą stiprindama visuomeninės žiniasklaidos ir žiniasklaidos reguliavimo institucijos nepriklausomumą ir institucinius gebėjimus, taip pat žurnalistų apsaugos priemones;
- bus užtikrinusi tolesnę pažangą derindama nacionalinės teisės aktus (įskaitant 2023 m. birželio 1 d. EŽTT sprendimą) su ES *acquis* lygybės ir nediskriminavimo, taip pat neapykantos nusikaltimų ir neapykantą kurstančių kalbų, asmenų su negalia, lyčių lygybės ir kovos su smurtu dėl lyties, įtariamųjų ir kaltinamųjų procesinių teisių baudžiamajame procese ir aukų teisių srityse;
- bus padariusi pažangą kurdama integruotą vaiko apsaugos sistemą ir derindama teisės aktus su ES *acquis* vaiko teisių srityje, taip pat padariusi pažangą siekdama, kad tėvų globos netekę vaikai ir asmenys su negalia (suaugusieji ir vaikai) nebūtų apgyvendinami įstaigose;
- toliau nuosekliai įgyvendins (laikydamosi europinių standartų ir Derybų programos) atitinkamus teisės aktus ir laikysis įsipareigojimų, kad apsaugotų tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teises – tai neatsiejama peržiūrėto Ukrainos veiksmų plano, skirto tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių apsaugai, dalis.

24 skyrius. Teisingumas, laisvė ir saugumas

Ukraina daro apčiuopiamą pažangą kovodama su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu. Visų pirma Ukraina šį tarpinį kriterijų tenkins, kai ji:

- bus geriau suderinusi savo teisės aktus su ES *acquis* kovos su organizuotu nusikalstamumu srityje, įskaitant pinigų plovimo tyrimą ir kriminalizavimą, taip pat turto išaldymą ir konfiskavimą;

- bus padariusi apčiuopiamą pažangą siekdama parodyti, kad padarytas svarus įdirbis vykdant tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą ir priimant galutinius nuosprendžius visose sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo srityse (įskaitant prekybą žmonėmis ir seksualinę prievartą prieš vaikus, kibernetinius nusikaltimus, neteisėtą prekybą šaunamaisiais ginklais, narkotikų gamybą ir prekybą narkotikais, pinigų plovimą ir kovą su terorizmu);
- bus padariusi apčiuopiamą pažangą vykdydama visapusišką Valstybinio tyrimų biuro reformą, prasmingai dalyvaujant tarptautinių partnerių paskirtiems nepriklausomiems ekspertams.
- Įrodys, kad nuolat laikosi patikimos praktikos pradėti finansinius tyrimus, kai susiduriama su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu, įskaitant pinigų plovimą;
- bus padariusi apčiuopiamą pažangą siekdama parodyti, kad padarytas svarus įdirbis areštuojant ir galutinai konfiskuojant turtą, ir sustiprins turto susigrąžinimo ir valdymo sistemą, be kita ko, sustiprindama ir paspartindama Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūros reformą, prasmingai dalyvaujant tarptautinių partnerių paskirtiems nepriklausomiems ekspertams;
- bus padariusi apčiuopiamą pažangą ardydama prekybos žmonėmis tinklus ir užkirsdama kelią neteisėtam šaunamųjų ginklų laikymui ir prekybai jais bei su tuo kovodama, be kita ko, užtikrindama, kad veiktų šaulių ir lengvųjų ginklų nacionalinis ryšių centras;
- bus sustiprinusi institucinę struktūrą, visų pirma aiškiau apibrėždama teisėsaugos institucijų įgaliojimus, didindama jų nepriklausomumą ir sąžiningumą, operatyvinius, analitinius ir IT pajėgumus, stiprindama tarpžinybinį bendradarbiavimą ir teisėsaugos darbuotojų mokymą.
- Bus sustiprinusi administracinius gebėjimus, kad atitiktų ES teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose, civilinėse ir komercinėse bylose reikalavimus ir užtikrintų veiksmingą bendradarbiavimą su Eurojustu bei Europos prokuratūra.

Ukraina suintensyvino bendradarbiavimo pastangas narkotikų srityje. Visų pirma Ukraina ši tarpinį kriterijų tenkins, kai ji:

- bus sukūrusi veikiančią ir pakankamai ištekliais aprūpintą nacionalinę ankstyvojo perspėjimo sistemą, sustiprinusi Nacionalinį narkotikų stebėjimo centrą ir padariusi pažangą derindama savo teisės aktus su ES *acquis* narkotikų ir narkotikų pirmtakų (prekursorių), taip pat narkotikų sunaikinimo srityse;
- bus padariusi apčiuopiamą pažangą siekdama svaraus įdirbio, susijusio su narkotikų areštu, sunaikinimu ir konfiskavimu.

Ukraina yra pasiekusi rezultatų teisėtos ir neteisėtos migracijos bei prieglobsčio srityse, taip pat su Šengeno *acquis*, išorės sienomis ir vizų politika susijusiose srityse. Visų pirma Ukraina ši tarpinį kriterijų tenkins, kai ji:

- bus geriau suderinusi savo teisės aktus su ES *acquis* migracijos, prieglobsčio, vizų politikos ir sienų valdymo srityse, įskaitant tolesnį derinimąsi prie Europos ISV metodikos;
- bus sustiprinusi savo institucinius gebėjimus, bendradarbiavimo ir koordinavimo mechanizmus, taikomus tarp institucijų, dalyvaujančių valdant migraciją, sienas ir prieglobstį, ir sustiprinusi kovą su neteisėta migracija ir neteisėtu migrantų gabenimu;
- bus patobulinusi savo prieglobsčio sistemą, įskaitant procedūras, kuriomis užtikrinamos teisės prašyti prieglobsčio ir apskūsti sprendimus.

* *

Atsižvelgdama į dabartinę Ukrainos pasirengimo padėtį ir su sąlyga, kad Ukraina tenkins tarpinius kriterijus ir horizontaliuoju lygmeniu, ir taikomus teisinės valstybės skyriams, ES pažymi, jog laikantis nuostatos, kad Ukraina toliau turi daryti pažangą derindamasi prie ES *acquis*, apimančios toliau nurodytus skyrius, ir ją įgyvendindama, ir nedarant poveikio jokioms papildomoms sąlygoms, nustatytoms tolesniuose kriterijuose, apibrėžtuose 1 grupei, šiuos skyrius preliminariai bus galima uždaryti tik tada, kai ES įsitikins, jog tenkinami šie kriterijai:

5 skyrius. Viešieji pirkimai

- Ukraina yra visiškai suderinusi nacionalinę teisinę sistemą prie ES *acquis*, kiek tai susiję su visomis viešųjų pirkimų sritimis, be kita ko, koncesijomis, viešojo bei privačiojo sektorių partnerystėmis ir viešaisiais pirkimais gynybos srityje (toku būdu užtikrindama viešųjų pirkimų agentūrų sąžiningumą), taip pat tarptautiniais susitarimais, pagal kuriuos viešųjų pirkimų taisyklės netaikomos tam tikriems pirkimams, laikydamosi Sutarties dėl ES veikimo, ES viešųjų pirkimų teisės aktų ir visų kitų atitinkamų ES *acquis* nuostatų;
- Ukraina yra užtikrinsi tinkamus visų lygių administracinius gebėjimus, veiklos pajėgumus ir institucinius gebėjimus ir likus pakankamai laiko iki įstojimo ėmėsi atitinkamų priemonių tinkamam šios srities nacionalinės teisės aktų įgyvendinimui ir vykdymo užtikrinimui garantuoti. Tai apima matomą įdirbį, susijusį su:
 - praktinių įgyvendinimo ir stebėsenos priemonių parengimu (įskaitant administracines taisykles, instrukcijas, vadovus ir standartinius sutarčių dokumentus);
 - kontrolės mechanizmų, būtinų siekiant užtikrinti visapusišką sistemos išmanymą ir jos patikimumą, stiprinimu, be kita ko, užtikrinant ankstyvuosius auditus, atidžią stebėseną ir didesnę viešųjų sutarčių vykdymo etapo skaidrumą, remiantis sisteminais rizikos vertinimais, pirmenybę teikiant korupcijos ir sukčiavimo atžvilgiu labiausiai pažeidžiamų sektorių ir procedūrų (be kita ko – gynybos, energetikos ir atstatymo srityse) kontrolei;

- veiksmingu teisių gynimo priemonių sistemos veikimu, be kita ko, tokiose srityse kaip koncesijos, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės ir viešieji pirkimai gynybos srityje;
 - geresniais rizikos vertinimais, išlaidų skaidrumo reikalavimais, išsamiu konkurso dalyvių patikrinimu ir vykdymo užtikrinimo mechanizmu, skirtu užkirsti kelią korupcijai ir interesų konfliktams viešųjų pirkimų srityje ir su jais kovoti tiek centriniu, tiek vietos lygmenimis, stiprinimu.
- Ukraina parodė, kad padarytas svarus įdirbis – viešųjų pirkimų sistema veikia sąžiningai ir skaidriai, todėl viešieji išteklių naudojami veiksmingai, efektyviai ir ekonomiškai naudingai, užtikrinama konkurencija ir diegiamos patikimos apsaugos nuo korupcijos priemonės ir imamasi patikimų apsaugos nuo korupcijos veiksmų.

18 skyrius. Statistika

- Ukraina teikia pagrindinius makroekonominius duomenis (nacionalinių sąskaitų ir valdžios sektoriaus finansų bei perviršinio deficito procedūros duomenis), laikydamosi galiojančios Europos sąskaitų sistemos (ESS) metodikos, taip pat susijusios ESS perdavimo programos, pranešimo pagal BNP ir PDP reikalavimų ir kitų atitinkamų reikalavimų, kartu su reikalaujama išsamia naudotos metodikos aprašymu, o Eurostatas jau yra patikrinęs pateiktus duomenis ir aprašymus ir patvirtinęs tinkamą suderinimą su ES taisyklėmis dėl savalaikiškumo, išsamumo, darnos, skaidrumo ir tikslumo;
- Ukraina yra priėmusi veiksmų planą, kuriuo siekiama: i) pašalinti likusias visų ESS lentelių spragas, ii) perduoti likusias lenteles iš ESS perdavimo programos, iii) pašalinti likusias informacijos, kuri turi būti pateikta kartu su PDP lentelėmis, spragas ir iv) išspręsti likusius metodikos klausimus. Eurostatas yra patvirtinęs veiksmų plano aktualumą.

32 skyrius. Finansų kontrolė

- Ukraina ėmėsi atitinkamų priemonių, kad užtikrintų tinkamą vidaus kontrolei taikomos reguliavimo sistemos įgyvendinimą, įskaitant deleguotą vadovybės atskaitomybę ir rizikos valdymą. Siekiant užtikrinti tinkamą nacionalinių viešosios vidaus finansų kontrolės teisės aktų įgyvendinimą ir vykdymą, yra stiprinami vidaus audito struktūros instituciniai gebėjimai;
- yra užtikrintas Ukrainos apskaitos rūmų politinis, finansinis ir administracinis nepriklausomumas ir įgaliojimai, laikantis Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI) standartų;
- Ukraina yra suderinusi savo teisės aktus su ES *acquis* kovos su sukčiavimu ir bet kokia kita neteisėta veikla, kenkiančia Sąjungos finansiniams interesams, srityje; Ukraina yra užtikrinusi nacionalinės kovos su sukčiavimu koordinavimo tarnybos įgaliojimus ir veiklos pajėgumus, kad kovos su sukčiavimu veiklos koordinavimas būtų pakankamas ir veiksmingas; Ukraina įgyvendina veiksmingą nacionalinę kovos su sukčiavimu strategiją ES finansiniams interesams apsaugoti. Ukraina yra parodžiusi, kad padarė svarų įdirbį bendradarbiaudama su Komisija, OLAF ir Europos prokuratūra dėl pažeidimų, apie kuriuos pranešama, ir tyrimų, susijusių su ES lėšomis.
- Ukraina yra priderinusi savo teisės aktus prie ES *acquis* dėl euro monetų autentiškumo patvirtinimo, ratifikavo ir įgyvendina 1929 m. Ženevos tarptautinę konvenciją dėl kovos su pinigų padirbinėjimu.

* *

Visų derybų metu bus toliau stebima suderinimo su ES *acquis* bei atitinkamų Europos standartų ir jų įgyvendinimo pažanga. ES pabrėžia, kad ji ypač daug dėmesio skirs visų pirmiau nurodytų konkrečių klausimų stebėsenai, kad būtų užtikrinti Ukrainos administraciniai gebėjimai ir jos gebėjimai užbaigti teisės aktų derinimą visose srityse pagal šią grupę, taip pat tolesnė įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo pažanga. Ypač daug dėmesio reikia skirti šios grupės ir kitų derybų skyrių grupių sąsajoms. Ukrainos teisės aktų atitiktis ES *acquis* ir atitinkamiems Europos standartams ir jos įgyvendinimo gebėjimų galutinį įvertinimą bus galima atlikti tik vėlesniame derybų etape. ES ragina Ukrainą ne tik pateikti visą informaciją, kurios ES gali prireikti deryboms dėl šios grupės ir kuri turi būti pateikta Konferencijai, bet ir Asociacijos tarybai reguliariai raštu teikti išsamią informaciją apie ES *acquis* įgyvendinimo pažangą.

Atsižvelgdama į visus pirmiau pateiktus aspektus, Konferencija tinkamu metu vėl turės svarstyti šios grupės klausimus.

Be to, ES primena, kad nuo 2026 m. birželio 3 d. iki derybų pabaigos gali atsirasti naujos ES *acquis*.